

Nga, Iran độc bá Trung Đông - Con đầu đầu của Mỹ

08:13 18/02/2017

Mỹ khó có cơ hội chia rẽ sự hợp tác Nga-Iran ở khu vực Trung Đông mặc dù nhìn thấu những mâu thuẫn tiềm ẩn của cặp đôi này.

THCL Mỹ khó có cơ hội chia rẽ sự hợp tác Nga-Iran ở khu vực Trung Đông mặc dù nhìn thấu những mâu thuẫn tiềm ẩn của cặp đôi này.

Tờ The Wall Street Journal của Mỹ ngày 16/2 có bài viết cho rằng Iran và Nga thi thoảng mới "cùng hội cùng thuyền" tại Trung Đông. Tuy nhiên, nếu chính quyền của Tổng thống Donald Trump âm mưu chia rẽ hai nước này thì họ gần như không có đòn bẩy nào để thuyết phục Moskva từ bỏ đối tác quan trọng của mình.

Đối đầu với Iran trong khi đồng thời cải thiện quan hệ với Nga và biến nước này thành đồng minh trong cuộc chiến chống "Hồi giáo cực đoan" được coi là hai ưu tiên hàng đầu của chính quyền mới ở Washington. Tuy nhiên, Nhà Trắng khó có thể cùng lúc đạt được cả hai mục tiêu vì lý do đơn giản là Nga và Iran đang ngày càng cần đến nhau.

Nga từng triển khai máy bay ném bom siêu thanh Tu-22M3 tại Iran để tiến hành các cuộc không kích ở Syria.

Trong hơn một năm rưỡi qua, Moskva và Tehran đã dẹp sang một bên những bất đồng chiến lược trong bối cảnh họ cùng tận dụng việc Mỹ đang bị sụt giảm ảnh hưởng tại Trung Đông. Nỗ lực chung giữa hai nước đã làm đảo chiều cuộc xung đột Syria, đem lại cho Moskva ảnh hưởng mới trên toàn khu vực, từ Libya tới Iraq.

Các quan chức Mỹ gần đây đã nói về việc họ muốn kéo Nga xa rời Iran. Tuy nhiên, nếu nhìn từ Trung Đông - hay xét đến tầm quan trọng của Tehran đối với Moskva - nhiều khả năng Washington không thể đạt được sự "mặc cả lớn như vậy".

Khác với Iran, Nga tự xem mình là một siêu cường trên thế giới, và Trung Đông chỉ là một phần trong các mối quan tâm của họ. Đối với Moskva, vấn đề Ukraine - nhất là việc giành được sự công nhận của quốc tế đối với việc Nga sáp nhập bán đảo Crimea hồi năm 2014 và chấm dứt các lệnh trừng phạt mà phương Tây áp đặt hồi năm ngoái - mới là ưu tiên số một.

Tuy nhiên, Tổng thống Trump sẽ rất khó có thể đưa ra được một thỏa thuận đủ "sức nặng" để khiến ông Putin làm đảo lộn mối quan hệ đang ngày càng sâu sắc của Nga với Iran.

Mỹ đang đề cập khả năng triển khai binh sĩ chiến đấu tới Syria

Tờ báo Mỹ dẫn lời giới phân tích cho rằng Nga có mối quan hệ riêng với Iran - một đối tác, một láng giềng, thi thoảng là một đồng minh và thậm chí là đối thủ. Mỹ không thể cho Nga thứ gì trong vấn đề Ukraine. Việc công nhận việc sáp nhập Crimea cũng phải mất thêm nhiều thời gian.

Trong khi đó, những sự kiện trong năm qua tại Syria đã chứng tỏ giá trị của sự hợp tác Iran-Nga. Hỏa lực của Nga là không thể thiếu trong thành công của chính quyền Syria, nhất là trong việc tái chiếm toàn bộ thành phố Aleppo sau 4 năm giao tranh.

Tương tự, không thể phủ nhận vai trò của các lực lượng bộ binh do Iran ủy nhiệm đang tham gia cuộc xung đột, như Hezbollah ở Syria và dân quân Shi'ite ở Iraq và Afghanistan. Cuộc chiến chung này đã phần nào lấn át những bất đồng giữa Moskva và Tehran về giải pháp chính trị cuối cùng tại Syria.

Tuy nhiên, tờ báo Mỹ cũng đưa ra nhận định rằng những mối quan tâm của Nga và Iran sẽ không hội tụ một khi chiến sự lắng xuống và các bên tham chiến đạt được một thỏa thuận chính trị.

Nga không muốn bị kéo sâu hơn vào cuộc xung đột phe phái tại khu vực, giữa một bên là các lực lượng Shi'ite do Iran dẫn đầu và một bên là các cường quốc Sunni như Saudi Arabia.

Tay súng của lực lượng Hezbollah

Tại Syria, điều này có nghĩa là Nga quan tâm hơn tới thỏa hiệp chính trị sẽ làm hài lòng chỉ ít là phần lớn cộng đồng Sunni chiếm đa số tại Syria cũng như những nước tài trợ họ, như Thổ Nhĩ Kỳ. Trong khi đó, Iran chú trọng vào việc trao quyền cho cộng đồng Alawite của ông Assad vì đây là một nhánh của đạo Hồi Shi'ite.

Một chuyên gia người Anh được dẫn lời cho rằng chính sách của Nga tại Syria không phải là vì bản thân Syria mà là vì muốn tăng cường vai trò của Nga tại khu vực. Do đó, Iran có thể cũng quan ngại sẽ bị Nga đặt ra ngoài lề.

Khác với Liên Xô thời Chiến tranh Lạnh, Nga cũng phát triển mối quan hệ khăng khít với Israel - một mối quan hệ có vẻ bao gồm cả cho phép Israel tấn công các mục tiêu của Hezbollah và Iran tại Syria.

Binh sĩ Nga tại Aleppo, Syria

Tuy nhiên, khoảng cách giữa quan điểm của Moskva và của Iran có thể lại có giá trị: Nó cho phép Nga lôi kéo Thổ Nhĩ Kỳ, một thành viên của NATO tham gia các cuộc đàm phán gần đây về tương lai của Syria, mà trong đó vai trò của Mỹ bị gạt ra rìa.

Lời cảnh báo được đưa ra là nếu chính quyền của ông Trump không tăng cường mạnh mẽ những cam kết đối với khu vực cả trong lĩnh vực chính trị lẫn quân sự, Mỹ sẽ không thể khai thác được những bất đồng tiềm tàng này và chia rẽ Nga, Iran.

Ngược lại, Iran và Nga có một mặt trận thống nhất chung. Nga và Iran đang chia rẽ Mỹ với các đồng minh, gây rạn nứt giữa Mỹ, Thổ Nhĩ Kỳ và Saudi Arabia xung quanh vấn đề Iraq và Syria, và làm lục đục nội bộ phương Tây.

Thái Minh - Baodatviet